

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN-2020-743

9.10.2020

Fremtind Forsikring AS

Retts hjelp

Tilkjente saksomkostninger til fradrag i sin helhet eller forholdsmessig fordeling?

Sikrede var i tvist om avslag på voldsoffererstatning. Selskapet innvilget retts hjelpdekning for tvisten. Avslag på voldsoffererstatning ble senere omgjort. Sikredes advokat fremmet på dette grunnlag krav om dekning av saksomkostninger. I vedtak fra statens sivilrettsforvaltning ble sikrede tilkjent saksomkostninger, men ikke fullt ut da det fremkom i vedtaket at saksomkostningskravet ble ansett som svært høyt, og at ikke all bistanden hadde vært nødvendig for å omgjøre vedtaket. Selskapet fremsatte krav om tilbakebetaling av tilkjente saksomkostninger i sin helhet. Sikredes advokat anførte at dette var i strid med avtaleloven § 36, og at selskapet kun hadde krav på tilbakebetaling av en forholdsmessig del. Nemnda kom til at hele det tilkjente beløpet skulle gå til fradrag i oppgjøret.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: tilkjente saksomkostninger kr 17 812,50 og kr 25 687,50

Saksfremstilling

Saken gjelder uenighet om hvordan tilkjente saksomkostninger skal gå til fradrag i allerede utbetalt erstatning under de sikredes retts hjelpdekninger.

Av vilkårenes pkt. 10 fremgår det at retts hjelpforsikringen dekker rimelige og nødvendige utgifter til advokat, retten, sakkyndige og vitner når sikrede er part i tvist.

Det fremgår følgende av vilkårenes pkt. 10.2:

Tilkjente saksomkostninger går til fradrag.

Av vilkårenes pkt. 10.4 bokstav n fremgår det at forsikringen ikke dekker utgifter til:

Tvist som gjelder offentlig forvaltningsvedtak. Likevel dekkes utgifter ved søksmål når den administrative klagemulighet er fullt utnyttet. I tilknytning til søksmål er enhver utgift pådratt under forvaltningsbehandlingen unntatt fra dekning.

De to sikrede er mor og datter som bor sammen. Det har oppstått tvist for begge de to sikrede vedrørende avslag for voldsoffererstatning. Selskapet har innvilget hver sin retts hjelpdekning for begge de sikrede.

Vedtakene om avslag ble omgjort av statens sivilrettsforvaltning etter at politianmeldelse av de aktuelle handlingene mot de sikrede ble inngitt. De sikredes advokat har i den forbindelse fremsatt krav om dekning av saksomkostninger. Kravet ble behandlet av statens sivilrettsforvaltning 20.12.19. I vedtakene ble de sikrede tilkjent henholdsvis kr 17 812,50 og kr 25 687,50 i saksomkostninger. Disse utgiftene var det som ble ansett som kostnader som hadde vært nødvendig for å få endret vedtaket. De sikredes advokat hadde innlevert kostnadsoppgave for henholdsvis 22,25 timer og 39,25 timer med en timepris på kr 2 250 og kr 2 400 eks. mva. I

vedtakene fremgår det at saksomkostningskravet fremstår "svært høyt", og de sikrede ble tilkjent saksomkostninger for henholdsvis 5,25 timer og 8,75 timer arbeid.

Selskapet ble orientert om vedtakene 6.1.20 med informasjon om at vedtakene ville bli påklaget da det ikke kunne ses tilstrekkelig grunnlag for en slik reduksjon av saksomkostningene som var gjort. Selskapet ba på dette grunnlag om tilbakebetaling av de beløp de sikrede var tilkjent, totalt kr 43 500.

Det er opplyst at det er utbetalt totalt kr 85 832,50 totalt for begge de sikrede. Det er ikke spesifisert hvor mye som er utbetalt per sak, herunder om det er gjort fradrag for én eller to egenandeler.

Status i saken er opplyst å være at sakene ligger til fornyet behandling hos Kontoret for voldsoffererstatning.

På vegne av de sikrede er det i det vesentlige anført at selskapet ikke kan kreve det totale tilkjente beløpet tilbakebetalt. Det fremstår som fullstendig ubalansert at ikke sikrede skal ha refundert en forholdsmessig del av tilkjente saksomkostninger. Det kan her vises til avtalelovens § 36, sammenholdt med fal. § 6-1. Det er engang slik at selskapet og sikrede deler på salæret overfor advokaten. Det fremstår som svært ensidig at man ikke forholder seg til dette delingsprinsippet når saksomkostnader tilkjennes delvis. Det bemerkes at man er usikker på om alle selskapene praktiserer på denne måten. Vilåårene må fortolkes på den måte som gir best balanse i avtaleforholdet.

Selskapet har anført at vilåårene er klare, og at det skal gjøres fradrag for tilkjente saksomkostninger. Det er vist til FKN-2010-066 hvor tilsvarende vilåår ble vurdert og hvor nemnda har uttalt at "fradragsretten er absolutt". Det er ikke noe grunn til å trekke inn en vurdering hvor det skal foretas en rimelig vurdering for ikke å skape et "ubalansert" forhold.

Sekretariatets konklusjon:

Nemndas sekretariat avgjorde 6.8.20 saken i medhold av delegert avgjårelsesmyndighet, jf. lov om godkjenning av klageorganer for forbrukersaker § 22, jf. pkt. 11 i Finansklagenemndas saksbehandlingsregler. De sikrede fikk ikke medhold.

Sekretariatet la til grunn at hele det tilkjente belåp skulle gå til fradrag i oppgjåret:

Selskapet har bedt om tilbakebetaling av de tilkjente belåp i sin helhet, mens du anfører at det bør gjåres en forholdsmessig fordeling. Av vilåårene fremgår det at "tilkjente saksomkostninger går til fradrag". Det er sikker praksis at hele det tilkjente belåpet skal trekkes fra i oppgjåret, jf. blant annet nemndas uttalelse i FinKN 2014-405 nemnda uttalte fålgende:

Sikrede anfører at saksomkostningene kun kan komme til fradrag såfremt sikrede får full dekning for sitt tap. Den aktuelle klausulen inneholder ingen slik begrensning, og nemnda kan ikke se noe grunnlag for å innfortolke en slik forutsetning. Ordlyden gjelder uavhengig av om sikredes utgifter overstiger forsikringssummen. Nemnda kan heller ikke se at dekningen for "nådvendige og rimelige" omkostninger skal medfåre begrensninger i en klart utformet fradragsregel.

Slik vi vurderer saken kan vi ikke se at det er grunnlag for å rette innvendinger mot det tilbakebetalingskrav selskapet har fremsatt.

Sikrede klaget avgjårelsen til nemnda, jf. tredje ledd i samme punkt i saksbehandlingsreglene. Det er ikke lagt frem ny dokumentasjon av betydning for nemndas avgjårelse.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spårsmålet er om de tilkjente saksomkostningene skal gå til fradrag i oppgjåret under rettshjålforsikringen.

Nemnda slutter seg enstemmig til sekretariatets konklusjon.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (selskapsrepresentant) og Gyrid Giæver (forbrukerrepresentant).